

Romanca življenja.

(Narodni motiv.)

Mährchen noch so wunderbar,
Dichterkünste machen's wahr.

Goethe.

Ob uri pozni sem se vračal
in šel po temnem gozdu sam.
Ne vem, kako sem zašel s poti,
in vedel nisem, kod ne kam.

Brez cilja blodim, kar zapazim
kresnico svetlo sredi hoj.
Hitim za njo, in razvalina
se črna dvigne pred menoij.

Po stenah počenih razliva
se mesečine bledi svit;
pošastno in grozeč naslanja
se stolp na stolp in zid na zid.

Poslušam. Kakor iz podzemskih
temnic bi v tihi nočni čas
trpeče duše vzdihovale:
»Odreši nas, odreši nas!«

In vedno dalje za kresnico,
sledim v razrušeni ji grad . . .
In kamenite me stopnice
pripeljejo v teman prepad.

V hodnik hladan pritavam plaho,
preleta groza me in mraz . . .
Od vseh strani ječanje mučno:
»Odreši nas, odreši nas!«

Odmevajo koraki kakor
izpod obokanih grobov.
Zadeva se mi noge . . . Krste?
Nakrat po tleh zleti pokrov!

Iz krste deva krasna skoči,
svetloba bajna gre iz nje;
Izpremeni se v postelj rakev,
in ustne rožne govore:

»Ne trepetaj, mladenič dobro!
Tu bil je nekdaj samostan;
device zorne, nune mlade
smo v njem molile noč in dan.

Ob steni, glej, pri krsti krsta,
ležijo moje v njih sestré;
ležijo trudne brez počitka,
zaman po spanju hrepene.«

In kakor završijo sape,
stozvočen se razleže glas,
oboki črni ponovijo:
»Odreši nas, odreši nas!«

»O, kaj je solnce, kaj življenje?
Izvor solzâ, izvor gorjá!
Preganjalo je nas do groba,
še v grobu nam miru ne da.

Pokoja nismo našle v grobu,
o daj nam ga, mladenič ti,
ker pisano je v knjigi sodbe,
da ne umre, kar ne živi!

Ah, in brez cvetja, brez veselja
minila naša je mladost, —
umiri nam življenje mlado
in bodi naš rešilni gost!«

In grem, odprem. Iz rakve vsake
cvetoč obraz in blag sijaj!
Kjer prej so krste stale, gledam
poročne postelje sedaj.

V tenčicah deve mladozarne
prosojnih me obkrožijo,
ročic belino zapeljivo
v objem tesan mi prožijo.

In petje, vrisk in smeh razkošen
grobov prekine hladni molk:
»Nocoj, o solnce, o življenje,
ti poravnamo stari dolg!«

In začne se veselje glasno,
začne se blazen bakanal.
Besni ljubezni strast . . . Ob vihri
tako se tepe z valom val.

In prvokrat zakukurika
na gorski vasi dne klicar . . .
Vztrepečejo plašnó devojke,
teles ugasne svit in žar:

»O noč, ti noč sanjavosladka,
zakaj ne trajaš vekomaj?
Življenje, ti življenje naše,
zakaj si sen, bežeč migljaj?«

Akord obupnosti soglasen:
»Gorje!« »Ojoj!« In »oh!« in »ah!«
Po bliskovo prikazen mine,
in name pade noč in strah . . .

In spet ko višnjev se plamenček
kresnica dvigne iz temé,
kjer prej telesa živobujna,
pepela kupčki zdaj leže.

Le tu in tamkaj iz pepela
plahuče iskrice v temó:
»Rešniku hvala . . . hvala . . . hvala! . . .
Živeti je tako lepo!«

Kazimir Radič.

